

No: 2015/13

Tarih: 02.01.2015

**Konu:** 431 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Kayıt Saklama Gereksinimine) dair usul ve esaslara ilişkin 29.12.2014 tarih ve VUK-70/2014-3 sirküler yayımlanmıştır.

**Özet:** 431 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği 29.12.2013 tarih ve 28866 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştı. Bu Tebliğ ile bazı mükellefler için Tebliğ ekinde belirtilmiş konular itibariyle istenilen asgari içeriklere uygun kayıtları, elektronik ortamda oluşturmak ve istenildiğinde ibraz etmek üzere elektronik ortamda muhafaza etmek zorunluluğu getirmişti. Söz konusu Tebliğ 1/7/2014 tarihinde yürürlüğe girecekti.

Ancak, 28/06/2014 tarih ve 29044 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No.431)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No.436) ile söz konusu uygulamanın yürürlüğü 01/01/2015 tarihine ertelenmiştir.**

Vergi denetim faaliyetlerinin gelişen teknolojilere uygun bir şekilde yürütülebilmesi amacı ile belirlenen konulara ilişkin kayıtların elektronik ortamda oluşturulması, muhafazası ve ibraz edilmesine (Kayıt Saklama Gereksinimine) dair usul ve esasların yer aldığı 431 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde ayrıntılı açıklamalar yer almaktadır.

Bu sirküler kayıt saklama zorunluluğu kapsamı ve uygulama usul esaslarını hatırlatma amacıyla düzenlenmiştir. 431 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinde yer alan konular ana hatları itibari ile aşağıda yer almaktadır.

## **1. Elektronik Kayıt Saklama Zorunluluğu Kapsamına Giren Mükellefler**

Aşağıda yer alan mükellefler, Tebliğ ekinde belirtilmiş konular itibariyle istenen asgari içeriklere uygun kayıtları, elektronik ortamda oluşturmak ve istenildiğinde ibraz etmek üzere elektronik ortamda muhafaza etmek zorundadırlar. Bu kapsamda oluşturulacak kayıtların, söz konusu mükelleflerin tüm faaliyetlerine ilişkin olarak hazırlanması mecburidir.

- ✓ 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) Kanunu ekinde yer alan (I) sayılı liste kapsamında ÖTV mükellefiyeti olanlar ile ÖTV mükellefiyeti olmasa dahi aşağıdaki faaliyetlerde bulunanlar;
  - 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında bayilik, taşıma, dağıtıcı, depolama (deniz taşıtları dâhil), madeni yağ, serbest kullanıcı, ihrakiye teslimi, iletim, rafinerici ve işleme lisanslarından herhangi birisine sahip olanlar,
  - 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu kapsamında CNG,

- depolama, toptan satış, dağıtım, iletim, ithalat ve ihracat lisanslarından herhangi birisine sahip olanlar,
- 2/3/2005 tarihli ve 5307 sayılı **Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu** kapsamında dağıtıcı, depolama, taşıma ve oto gaz bayilik lisanslarından herhangi birisine sahip olanlar,
  - ✓ Özel Tüketim Vergisi Kanunu ekinde yer alan **(III) sayılı listenin B cetvelinde yer alan ürünlerle ilgili olarak,**
    - Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan Tütün Ticareti Yetki Belgesi almış gerçek ve tüzel kişiler,
    - Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan Üretim ve Faaliyet Uygunluk Belgesi almış gerçek ve tüzel kişiler,
    - Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan Üretim ve Faaliyet Uygunluk Belgesi almış gerçek ve tüzel kişilerin mamullerinin, Toptan Satış Belgesi sahibi mükelleflere pazarlama ve dağıtımını gerçekleştiren gerçek ve tüzel kişiler.

Diğer yandan Tebliğ'de, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki kurum, kuruluşlar, kamu iktisadi kuruluşları ve sermayesinin yüzde 50 veya daha fazlası kamuya ait olan kurum ve kuruluşlar yukarıda belirlenen kapsamın dışında tutulduğu belirtilmiştir.

## **2. Kapsam, Kayıtların Oluşturulması ve Muhafazası**

431 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğin ikinci bölümünde yer alan düzenlemelere göre kapsama giren mükellefler, işlemlerinin süreklilik arz edip etmediğine bakılmaksızın Tebliğ ekinde yer alan konulara ilişkin kayıtları, yine Tebliğ ekinde yer alan asgari içeriği taşıyacak şekilde elektronik ortamda oluşturmak ve istendiğinde ibraz etmek üzere muhafaza etmekle yükümlüdürler. Söz konusu yükümlülük, Tebliğin yürürlük tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, mükelleflerin bütün iş ve işlemlerini içerecek şekilde yerine getirilmelidir.

2.1. Kapsama girmekle birlikte Tebliğde yer alan işlemleri esas faaliyet olarak gerçekleştirmeyen mükelleflerin sadece ilgili işlemlere yönelik kayıtları elektronik ortamda oluşturmaları ve muhafaza etmeleri yeterlidir.

**Örnek:** Esas faaliyet konusu motorlu kara taşıtları için parça imalatı olan ABC A.Ş. ÖTV I sayılı liste kapsamında bazı malları üretim faaliyetlerinde kullanmak üzere ithal etmekte olup şirketin bu kapsamda ÖTV mükellefiyeti bulunmaktadır. ABC A.Ş.'nin 431 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine ilişkin yükümlülüğü ÖTV I sayılı liste kapsamındaki malların ithalatı, envanteri ve sarfı ile ilgili kayıtlarla sınırlıdır. ABC A.Ş.'nin esas faaliyeti söz konusu malların ithalatı, imalatı veya dağıtımı olmadığından yalnızca ÖTV I sayılı liste kapsamındaki işlemlere ilişkin kayıtlarını elektronik ortamda oluşturmaları ve muhafaza etmesi yeterlidir.

2.2. Tebliğin yürürlük tarihi, 436 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 1/1/2015 olarak yeniden belirlenmiş olup, kapsamda yer alan mükelleflerden Tebliğ ekinde yer alan asgari kayıt içeriklerinin, Tebliğin yürürlük tarihinden önceki dönemleri kapsayacak biçimde ibrazının istenmeyeceği tabiidir.

**Örnek:** (XYZ) A.Ş.'nin ÖTV I sayılı liste kapsamında 2014 hesap döneminde ÖTV mükellefiyeti vardır. Mükellef 2014 Aralık ayında ÖTV I sayılı liste kapsamındaki faaliyetini terk etmiş ve ÖTV

mükellefiyeti bağı olduğu vergi dairesince kapatılmıştır. (XYZ) A.Ş.'nin 2015 hesap dönemine ait asgari içerikte kayıtları oluşturmak ve ibraz etmekle ilgili herhangi bir yükümlülüğü bulunmamaktadır.

2.3. Tebliğin yürürlük tarihinden sonra mükellefiyet tesis ettirmiş ya da lisans veya yetki belgesi alarak ilgili faaliyetleri hesap dönemi içerisinde kıst dönemde yürütecek mükellefler sadece bu kapsamdaki işlemleri için Tebliğ ekinde yer alan kayıtları elektronik ortamda oluşturmak ve muhafaza etmekle yükümlüdürler. ÖTV mükellefiyetinin sona erdiği ya da lisans veya yetki belgesinin iptalini izleyen dönemde kayıt saklamaya ilişkin yükümlülükleri bulunmamaktadır.

2.4. Kayıt saklama yükümlülüğü getirilen mükelleflerin Tebliğ ekinde yer alan kayıtlarını elektronik ortamda saklıyor olması Tebliğ açısından yeterlidir. Tebliğde yer verilen düzenlemelerle elektronik ortamda kayıt oluşturma ile ilgili herhangi bir format, teknik şart veya şekil şartı zorunlu tutulmadığı için vergi mükellefleri tarafından halen kullanılan kurumsal kaynak planlama çözümleri veya muhasebe programları ile Tebliğ gereklerinin karşılanması mümkündür. Bu aşamada açık kaynak kodlu elektronik tablo programları veya veri tabanı yönetim sistemleri de kullanılabilir.

2.5. Tebliğde ifade edilen .xml, .xls, .xlsx, .txt, .csv, formatları elektronik ortamda tutulan kayıtların, istendiğinde ibrazı sırasında kullanılabilecek dosya formatları olup oluşturulan kayıtların sayılan dosya formatlarından birisi ile ibraz edilebilmesi yeterlidir. Tebliğde yer alan belirlemeler çerçevesinde elektronik ortamda oluşturulan kayıtların mükellefler tarafından ibrazına ilişkin kurallar genel hükümlere göre belirlenecektir.

2.6. Kayıt Saklama Gereksinimi çerçevesinde, elektronik ortamda oluşturulması ve istendiğinde ibraz edilmek üzere muhafaza edilmesi istenen kayıtların Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde saklanması zorunluluğu "Kanunların Mülkiliği" ilkesinin doğal bir sonucudur. Herhangi bir inceleme veya denetim sürecinde ilgili kayıtlara erişim sürecinin vergi kanunlarımızın geçerli olduğu Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde gerçekleştirilmesi zorunludur.

Yukarıda ifade edilen zorunluluk, kayıtlara erişim yetkisinin mükellefin sorumluluğunda kalması şartıyla, kayıtların tutulması ve muhafazasında kiralık sunucu kullanılmasına da bir sınırlama getirmemektedir. Kayıtların kiralık sunucularda tutulması, kapsamdaki mükelleflerin muhafaza ve ibraz yükümlülüğünü ortadan kaldırmamaktadır.

Ayrıca Tebliğ kapsamındaki kayıtların, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisindeki bir sunucuda tutulması Tebliğ gereklerinin yerine getirilmesi açısından yeterli olup, bu durum asıl işletme operasyonlarının yurt dışından yürütülmesine ve kayıtların bir örneğinin yurt dışında bulundurulmasına engel teşkil etmemektedir.

431 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği 29.12.2013 tarih ve 28866 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştı. Bu Tebliğ ile bazı mükellefler için Tebliğ ekinde belirtilmiş konular itibarıyla istenilen asgari içeriklere uygun kayıtları, elektronik ortamda oluşturmak ve istenildiğinde ibraz etmek üzere elektronik ortamda muhafaza etmek zorunluluğu getirmiştir.

### **3. Kayıtların Oluşturulması, Muhafazası ve İbrazı**

Bu Tebliğ ile belirlenen usul ve esaslara uygun kayıtların, elektronik ortamda oluşturulması ve istenildiğinde ibraz edilmek üzere yine elektronik ortamda muhafaza edilmesi zorunludur. Tebliğ ekinde belirlenen konulara ilişkin kayıtlar, Tebliğ ekinde belirlenen asgari içeriğe sahip olacak

şekilde ve yasal defterlerin tutulduğu para birimi kullanılarak oluşturulur. Ancak mükellefler, ihtiyaç duymaları halinde söz konusu kayıtlara, belirlenen asgari içeriğe ilave bilgiler de ekleyebilirler. Bu durumda, muhafaza ve ibraz yükümlülüğü ilave bilgileri de kapsar.

Mükellefler, bu Tebliğ kapsamındaki kayıtlara ilişkin oluşturma işlemini, işlemlerin yasal defterlere kaydedilmesi ile birlikte tamamlamak zorundadır.

#### 4.Bilgi Sisteminin Özellikleri

Tebliğ ekinde yer alan konulara ilişkin kayıtların elektronik ortamda oluşturulması ve istenildiğinde ibraz edilmek üzere muhafaza edilmesi sırasında kullanılacak olan bilgi sisteminin (yazılım ve donanım) taşıması gereken asgari özellikler yine söz konusu bu Tebliğde ayrıntılı olarak yer belirlenmiştir.

Muhafaza edilen kayıtların kontrol, denetim, inceleme veya başka bir nedenle kısmen veya tamamen istenilmesi durumunda, istenilen kayıtların **aşağıda yer alan ve yaygın olarak kullanılan dosya formatlarından en az birisi ile kaydedilebilmesi** konusunda gerekli imkânlara sahip olmalıdır.

- ✓ xls - Microsoft Excel dosyası,
- ✓ xlsx - Microsoft Excel dosyası,
- ✓ txt - Düz metin dosyası,
- ✓ csv - Virgül ile ayrılmış değer dosyası,
- ✓ xml - Genişletilebilir işaretleme dili dosyası.

#### 5. Sorumluluk ve Ceza Uygulaması

Oluşturulan kayıtlarda yer alması gereken asgari unsurlar ile söz konusu kayıtların elektronik ortamda muhafazası ve istenildiğinde ibrazına ilişkin olarak bu Tebliğ ile getirilen zorunluluklara uymayanlar hakkında, Vergi Usul Kanununun ceza hükümleri tatbik olunacaktır.

**431 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinde yer alan konuları ayrıntılı olarak açıklayan 2014/58 sıra no.lu sirkülerimize aşağıdaki adresten ulaşılması mümkün bulunmaktadır.**

[http://www.erkymm.com/resimler/ERK\\_YMM\\_sirkuler\\_58\\_4.pdf](http://www.erkymm.com/resimler/ERK_YMM_sirkuler_58_4.pdf)

*Saygılarımızla.*

***ERK Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik***

***Hizmetleri Ltd. Şti.***

*Mehmet ERKAN*

*Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.*